

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Університет ВІТ-АП (Індія)
Державна установа «Інститут економіки
природокористування та сталого розвитку
Національної академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
10 листопада 2022 року

Полтава 2022

ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Повномасштабна війна стала основним чинником, що визначає стан та перспективи розвитку української економіки. Наслідки повномасштабного нападу росії завдають значних втрат економіці України та створюють суттєвий проінфляційний тиск. Як наслідок, у 2022 році інфляція дещо перевищить 30%, а ВВП скоротиться на третину [1]. Міжнародний валютний фонд очікує, що за підсумками 2022 року рівень реального ВВП України знизиться до «мінус» 35% на тлі втрат людських ресурсів, збитків для інфраструктури й національної економіки в цілому в умовах війни, розв'язаної росією [2]. За таких критичних умов на перший план виходить розробка дієвого комплексу заходів повоєнного відновлення нашої держави.

Головним викликом для України в умовах воєнного стану та в повоєнний період є трансформація її економіки. Повоєнна відбудова України має бути спрямована на кардинальну зміну структури економіки, перехід від аграрно-сировинного її типу до індустріально-інноваційного на основі створення сучасної високотехнологічної, цифровізованої промисловості у контексті розгортання у світі Індустрії 4.0.

Головними рушіями післявоєнного відновлення України мають стати відновлення інфраструктури та розвиток військово-промислового комплексу. Ефективна реконструкція та модернізація української промисловості, інфраструктури, об'єктів соціальної та комунальної сфери можуть бути забезпечені лише за умови значної допомоги з боку ЄС і США. Так, ЄС планує створити трастовий фонд солідарності за зразком фонду відновлення країн — членів ЄС після COVID-19. Він фінансуватиме інвестиції у відбудову України та реформи за погодженням з українським урядом [3].

Модернізація та будівництво нових військових заводів не лише підвищить обороноздатність країни, але й сприятиме відновленню всієї економіки країни.

Відбудова країни ґрунтується не лише відновлення фізичних об'єктів, ай на людському потенціалі. Уже зараз Україна потребує кваліфікованих і досвідчених працівників, а після перемоги це питання стане більш актуальним.

Велику роль у відбудові нашої країни має відіграти банківська система, адже, як відомо, гроші є кров'ю економіки. Проте на сьогодні Національний банк здійснює доволі жорстку монетарну політику та підвищив облікову ставку до 25 відсотків. У свою чергу комерційні банки зосереджені не на кредитуванні бізнесу, а на власному виживанні. Без кардинальної зміни політики Нацбанку та зниження кредитних ставок відбудова України неможлива.

Також власне для відбудови урядом створено План відновлення України, який складається з 15 національних програм. План Відновлення України базується на п'яти основних принципах:

- негайний початок і поступовий розвиток;
- нарощування справедливого добробуту;
- інтеграція в ЄС;
- відбудова кращого, ніж було, в національному та регіональному масштабах;
- стимулювання приватних інвестицій.

План розрахований на 10 років і націлений посилювати євроінтеграцію та підтримувати приватні ініціативи, а саме передбачає залучення інвестицій та донорських коштів у розмірі приблизно \$750 млрд і спрямований на прискорення стійкого економічного зростання. У плані визначено широкий перелік проєктів у галузі інфраструктури та безпеки, інвестицій у клімат і цифрову економіку, а також диверсифікацію енергетичних ресурсів. Реалізація цих проєктів залежить від ситуації та завершення бойових дій, залучення достатнього фінансування і створення сприятливого регуляторного і фіскального режиму [4].

Таким чином, в умовах воєнного стану важко мати впевненість в будь яких прогнозах, але країні важливо закласти підґрунтя для сталого розвитку в повоєнний період через формування міцної, соціально відповідальної, сучасної відкритої конкурентоспроможної економіки рівних можливостей, комфортної для життя людей, стратегічно та повноправно інтегрованої у європейську та глобальну економічну спільноту.

Література

1. У 2023 році інфляція почне знижуватися, а економіка повернеться до зростання – Інфляційний звіт URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-2023-rotsi-inflyatsiya-pochne-znijuvatisya-a-ekonomika-povernetsya-do-zrostannya--inflyatsiyniy-zvit>

2. МВФ прогнозує Україні «мінус» 35% ВВП за підсумками року. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3591065-mvf-pronozue-ukraini-minus-35-vvp-za-pidsumkami-roku.html>

3. Підоричева І. Ключові завдання повоєнного відновлення України URL: <https://zn.ua/ukr/macrolevel/kljuchovi-zavdannja-povojennoho-vidnovlennja-ukrajini.html>

4. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>